

ДО
ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

К О Н Ц Е П Ц И Я
ЗА СТРАТЕГИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ НА
ОКРЪЖЕН СЪД – гр. ПЛЕВЕН

Изготвена от
СИЛВИЯ ЦВЕТКОВА КРЪСТЕВА
СЪДИЯ в ОКРЪЖЕН СЪД –гр. ПЛЕВЕН

Кандидат за заемане на длъжността
АДМИНИСТРАТИВЕН РЪКОВОДИТЕЛ – ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА ОКРЪЖЕН СЪД – гр. ПЛЕВЕН

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

Представям на Вашето внимание настоящата концепция за стратегическо управление на Окръжен съд – гр.Плевен в съответствие с изискванията на чл.194 б, ал.1, т.2 от Закона за съдебната власт, като излагам личните си професионални идеи за принципите, целите и приоритетите, с които да бъдат мотивирани състава на окръжния и районните съдилища на територията на Плевенския съдебен район при организацията на дейността и управлението за реализиране на по-добри административни практики и на положителни резултати на базата на достигнатите вече такива от предходните ръководства на съда. Концепцията е насочена към усъвършенстването на организацията на работа и преодоляване на установените проблеми, за да бъде постигнато по-високо качество на правораздаване и съответно повишаване на авторитета и доверието в работата на съдилищата от съдебния район.

При изготвяне на концепцията са съобразени Стратегията за продължаване на съдебната реформа в условията на пълноправно членство в Европейския съюз; препоръките в докладите на Европейската комисия и решенията на ВСС по тези въпроси. В хода на изготвяне на концепцията са съобразени и поставените от съдиите и служителите проблеми в работата на окръжния съд, както и обсъдените в тази насока начини за решаването им.

ОСНОВНА ЦЕЛ

За реализиране на управленския мандат професионалните ми усилия ще бъдат насочени към усъвършенстване и надграждане на база постигнатите добри резултати в работата на съда при предходните ръководства за реализиране на основния принцип за върховенството на закона и за постигане на европейските стандарти за независимост,

ефективност, прозрачност, отчетност и по- високо доверие в работата на съдебната система.

Основната цел би следвало да бъде постигната чрез реализиране на конкретните **стратегически цели** :

1. Формулиране на установените добри професионални и административни практики в работата на съдиите и служителите и информирането им за тези практики с цел мотивация за използването им в процеса на работата;
2. Утвърждаване на принципа за усъвършенстване на професионалната квалификация при съдиите и служителите като положителна предпоставка за професионално развитие и реализиране на по – висока оценка в работата;
3. Установяване на проблемите в организацията на работата на съда и едновременно с това формулиране на ефективни начини за решаването им, контрол върху изпълнението с цел преодоляване на проблемите;
4. Борба с корупцията – установяване на проблемите и предприемане на адекватни действия за недопускане на практики, при които се създава корупционна среда, гарантиране независимостта и обективността в дейността на съдиите в правораздавателната им дейност в съответствие със закона;
5. Подобряване на комуникациите с медиите с цел осигуряване на достъп до актуална, своевременна и професионално формулирана информация в съответствие с медийната стратегия на ВСС за постигане на по- голяма публичност и прозрачност в работата на съдилищата от съдебния район;
6. Технологично модернизиране на съдебните зали – монтиране на озвучителна техника;електронни табла пред залите за движението на делата в съответното съдебно заседание;

І.ЛИЧНА МОТИВАЦИЯ ЗА ЗАЕМАНЕ НА ДЛЪЖНОСТТА.

В Плевенския съдебен район работя непрекъснато от 1993 г. и в хода на работата съм добре запозната с управлението, организацията и подхода при решаването на проблемите в съдебния район. Не без значение за мен е и обстоятелството, че като съдия в окръжния съд в процеса на въззивния контрол върху актовете на съдиите от съответните районни съдилища съм изградила оценка върху работата почти на всеки от съдиите досежно неговите професионални качества. Като председател на Комисията за професионална етика към Плевенския окръжен съд, освен за професионалните качества на съдиите от окръжния съд и районните съдилища, в процеса на работата съм изградила впечатления и за моралните им качества, тъй като в процеса на разглеждане на преписките нееднократно съм се запознавала с проблемите в работата на съдилищата, които пряко са свързани с Кодекса за етично поведение на българските магистрати. Като магистрат и като личност за мен е от съществено значение какъв е авторитетът и качеството на работа на органа на съдебна власт, в който осъществявам професионалните си функции.

От друга страна в продължение на шест години съм била заместник-председател на Плевенския окръжен съд и ведно с това съм осъществявала и функциите на пресаташе на съда, като съм поемала лично отговорността за точната, обективна и професионална информация за работата на колегите ми. Като заместник- председател подробно съм запозната с управленските проблеми и решения не само в отделението, което съм ръководела, но много често съм осъществявала и делегирани ми от председателя допълнителни функции, поради което имам натрупан опит и по отношение на цялостната организация в работата на съда.

Въз основа на тези познания съм се стремяла да съчетавам професионалните си функции като съдия и тези на заместник – председател, едновременно с това да усъвършенствам професионалните си знания и умения и да ги използвам за подобряване на съвместната работа с колегите. Основните ми усилия са били насочени към подобряване качеството на правораздаване и подобряване на сръчността, усъвършенстване на административното обслужване на гражданите в деловодствата и регистратура и спазване на принципите на прозрачност и обективност в работата.

За времето, през което работя като съдия в съдебния район, съм изградила добри колегиални отношения с магистратите и служителите въз основа на принципите на екипност и професионализъм при осъществяване на преките професионални задължения, изградени са положителни професионални отношения и с представителите на другите институции и организации в хода на съвместната работа. Приемам като положителна оценка на колегите си изборът ми за председател на Комисията по професионална етика на окръжния съд, както и обстоятелството, че в хода на работата на комисията колегите не са изразили по какъвто и да е начин съмнение в обективността и безпристрастността на нашата работа.

За мен от особено значение за натрупването на професионален опит има участието ми като лектор и непостоянен преподавател в НИП, като участията ми са, както във връзка с професионалните ми интереси в областта на търговското право и търговската несъстоятелност, така и в областта на професионалната етика на магистрати и служители. В хода на обучението особено по професионална етика на съдебния служител бяха споделени съществени проблеми в организацията на органите на съдебната власт, които лично на мен ми дадоха възможност да се запозная с гледната точка на съдебния служител и неговите обективни виждания за подобряване организацията на работата. Този опит приемам също като особено ценен и ще го съобразя в хода на работата.

В различни периоди от време Плевенският съдебен район придоби незавиден имидж в професионалните среди, който за повечето колеги е несправедлив. В Плевенския съдебен район в преобладаващата си част работят съдии с много добра професионална квалификация, дългогодишен практически опит в правораздаването и едновременно с това с висок морал и мотивация за осъществяване на качествено и ефективно правораздаване при спазването на принципите за обективност и безпристрастност. По тези причини приемам като много важна част от личната си мотивация и възможността чрез осъществяването на управленските функции да бъде подобрен авторитета на съдебния район и на съдиите, работещи в него и които ежедневно полагат сериозни усилия в пряката си професионална работа.

II. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА на състоянието на Плевенския окръжен съд. ПРОБЛЕМИ.

1. КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ.

Окръжен съд – гр. Плевен осъществява правораздавателната си дейност на територия с площ от 4 653, 324 кв. километра с административен център гр. Плевен, с население от 270 000 души в 14 града и 109 села, обособени в 11 общини.

На територията на съдебния район работят пет районни съдилища – Плевен, Червен бряг, Левски, Никопол и Кнежа.

Окръжен съд – Плевен работи в системата на Апелативен съд – гр. Велико Търново.

Към настоящия момент щатът на окръжния съд включва 28 съдии- 1 административен ръководител, 2 заместници на административния ръководител, 23 съдии и 2 младши съдии (една от бройките е незаета), като през 2014 г. след закриването на Военен съд – гр. Плевен трима съдии от този съд са преназначени с решение на ВСС на длъжност съдия в Окръжен съд – гр. Плевен без конкурс, считано от 01. 04. 2014 г.

Структурата на съдебната администрация е съобразена с разпоредбите на Правилника за администрацията в съдилищата, като щатните длъжности са разпределени по следния начин

1. Ръководни длъжности – съдебен администратор, главен счетоводител, административен секретар;
2. Експертни длъжности - главен специалист – счетоводител, системен администратор – двама: първа и втора степен, главен специалист „Класифицирана информация“ ; Главен специалист „Съдебно имущество“;

3. Специализирана администрация - десет съдебни секретари(на практика съдебните секретари са девет, като едната щатна бройка се заема от деловодител във фирмено отделение), четиринадесет съдебни деловодители, двама архивари, съдебен статистик; петима призовкари;
4. Технически длъжност –шофьор и трима чистачи.

В края на 2014 година от щатните бройки за служители са заети 45 броя. Съдебните служители в общата администрация са 13 на брой , а съдебните служители в специализираната администрация са 32 на брой . съотношението магистрати – служители към 31. 12. 2014 година е 1 към 1. 67.

Съдиите са разпределени в четири отделения – наказателно, гражданско , търговско и фирмено отделения.

В наказателно отделение работят 14 съдии, разпределени в четири наказателни въззивни състави, като в два от съставите съдиите, които участвуват по график са по четирима. В това отделение работят председателят и един от заместник председателите и ръководител на отделението. В работата на отделението се включва по график и младши съдията.

Между всички съдии, които работят в наказателно отделение се разпределят постъпилите първоинстанционни дела и се разпределят дежурствата по НПК.

В наказателно отделение работят четирима деловодители, по един деловодител за всеки от въззивните състави, като тези деловодители водят и първоинстанционните дела на съдиите от тези състави.

В гражданско отделение работят 13 съдии (заедно с младши съдията, който работи в един от въззивните състави), разпределени в пет граждански въззивни състави. В това отделение работи един от заместник-председателите и ръководител на отделението.

В гражданско отделение работят четирима съдии (от посочените 13) разглеждат граждански дела първа инстанция и пет съдии (заедно с младши съдията) разглеждат въззивни частни граждански дела.

В гражданско отделение работят четирима деловодители, по един деловодител за всеки въззивен състав, като деловодителите водят и първоинстанционните дела на съдиите, разглеждащи такива.

В търговско отделение работят петима съдии, от които четирима разглеждат и граждански въззивни дела, а един от съдиите разглежда въззивни наказателни дела. В това отделение работи един от заместник-председателите и ръководител на отделението.

В търговско отделение работят трима деловодители, като работата е разпределена така, че всеки от деловодителите да покрива еднакъв обем работа от постъпилите в отделението дела за съответния съдия.

Във фирмено отделение разглеждат дела 12 съдии, като делата се разпределят между всички съдии с програмата за случайно разпределение на делата. В това отделение работи един от заместник-председателите и ръководител на отделението.

Във фирмено отделение работят един съдебен секретар и един деловодител, като за тези служители не е налице значителна натовареност с оглед на това, че основният обем от работа е свързан с регистрацията и промени в регистрацията на ЮЛНЦ.

За съдебните заседания се изготвя ежемесечен график, заседанията се разпределят между съдебните секретари, като се постига приблизително еднаква натовареност. Липсва специализация на секретарите и те не са в екип с конкретни съдебни състави.

Служителите от Служба Връчване на призовки и съдебни книжа са пет на брой и отговарят за своевременното връчване на призовките. И процесуалните книжа.

Финансово – счетоводната дейност се осъществява от главния счетоводител и главен специалист - счетоводител. В съда е внедрена автоматизирана система за счетоводна дейност КОНТО 66, RZWIN - програмен продукт за отчитане на изплатените хонорари на вещи лица и съдебни заседатели. Въведена е система на ежеседмични срещи за обсъждане на предстоящи финансови задачи и възникнали проблеми в екип от административния ръководител, съдебния администратор, главния счетоводител и други служители в зависимост от конкретния проблем.

Въз основа на статистическите данни и прякото ми впечатление от работата на съдиите и служителите в отделните деловодства се налага изводът, че окръжният съд е оптимално кадрово обезпечен по отношение и на съдиите, и на служителите. Това дава възможност да се осъществява ефективно работният процес и своевременно, точно и качествено да се изпълняват възложените работни задачи и да се решават професионалните проблеми.

ПРОБЛЕМИ:

1. Би могло в рамките на съществуващите щатни бройки на служителите да се **оптимизират някои от щатните длъжности**, тъй като практиката показва, че функциите на определен щат не покриват изцяло предвиденото по закон работно време. Например длъжността съдебен статистик предполага натовареност на служителя в определени периоди от време когато се изискват статистическите отчети (на тримесечие, годишните отчети и съответно данни във връзка с конкретни задачи или във връзка с изготвяне на годишния доклад). През останалото време функциите на този служител би могло да бъдат уплътнени чрез изпълнение на други допълнителни деловодни функции, като се поеме част от дейността на служителите в архива по отношение на фирмените дела; във връзка с воденето на определени деловодни книги, които не са свързани с определени деловодства (например книгата за описване на постъпилите призовки), за да бъде облекчена работата на деловодителите. За този служител е издадена заповед на Председателя на окръжния за изпълнение на функцията „Заместник завеждащ регистратура“ в Регистратура „Класифицирана информация“, но на практика такова заместване се осъществява сравнително рядко поради постоянното присъствие на работа на титуляра. По аналогичен начин би могло да бъде анализирана и работата на щатната бройка за Главен специалист „Съдебно имущество“, като във функциите на тази длъжност следва да бъдат включени и функциите на техническа поддръжка в съда, като би

следвало също да се добавят и други близки допълнителни функции по заместване ии като основна дейност, които да се изпълняват, за да се подобри организацията на работа и съответно да се постигне подобър баланс в натовареността на служителите.

2. В практиката се наблюдава **натоварване на съдебните деловодители** със задължения, които не са пряко свързани с тяхната работа, които би могло да повлияят на качеството при изпълнение на основните им функции – своевременно придвижване на всички документи, постъпили по делата, обработката на документите въз основа на разпорежданията на съдията – докладчик и съответно подготовка на делото за съдебно заседание и след приключване на производството за изпълнение на съдебните актове и архивиране на делото. Много често деловодителите са натоварени с допълнителни задачи по изготвяне на статистически данни за съответното отделение или за извършване на проверки по разпореждане на счетоводството на съда за изплащане на суми по възнаграждения на вещи лица и свидетели, по проверка за освобождаване на парична гаранция и др. Тези проверки би следвало да се извършат от служителите, които изпълняват съответните функции - например статистик или счетоводител, но се възлагат на деловодителите, като по този начин ги отклоняват временно от преките им служебни задължения и ги натоварват допълнително. Това би могло да създаде проблеми при движението на делата и подготовката им за съдебни заседания, поради което считам, че следва такива допълнителни функции на деловодителите да не бъдат възлагани.
3. В наказателно отделение **работят четири деловодители**, което в практиката се оказва недостатъчно , за да бъде ефективна деловодната работа. Действително всеки един от въззивните състави работи с отделен деловодител, но като се прецени бройката на съдиите, работещи в наказателно отделение, които са 14, то се оказва , че бройката на деловодителите е крайно недостатъчна. Този проблем се чувства особено сериозно през съдебната ваканция, когато обикновено двама от деловодителите са в отпуск, а в същото време работата не намалява значително. Би следвало в деловодството да работи поне още един деловодител, като се има

пред вид и значителното увеличение на наказателни дела първа инстанция през 2014 година, за да се преодолее натовареността на деловодителите в това деловодство. В тази връзка следва да се оптимизира и графика на платения годишен отпуск особено по време на съдебната ваканция за деловодителите, като служителите излизат в отпуск последователно със застъпване, така, че в деловодството да останат поне трима деловодители, за да се справят с натоварването.

4. Във връзка с атестирането възниква **проблемът за по-широкото участие на съдиите** в комисиите за атестиране на служителите. Атестационната комисия от продължително време не е променяла състава си по отношение на участващите съдии от окръжния съд, като са включени по един съдия от наказателно и гражданско отделение. Липсва съдия от търговско отделение, което би създавало трудности при установяване на качеството и ефективността на работата на деловодителите от търговско отделение. От друга страна, за да се създадат по-добри условия за обективност на атестационната комисия би следвало всяка година да се определя нов състав на съдиите участващи в тази комисия.
5. Във връзка с атестирането на служителите следва да се има пред вид, че в окръжния съд **липсва система за стимулиране на служителите**, които са показали особено добри резултати в работата си и които системно демонстрират отговорно и професионално отношение към работата си;
6. При определяне на **състава на комисиите за назначаване на нови служители** също би следвало да има промени, тъй като по този начин се дава възможност на повече съдии да участват при преценката на нови служители в конкурсната процедура за повече обективност при преценката.
7. В окръжния съд по отношение на **професионалната си подготовка** са особено активни съдиите, като всяка година се посещават обученията на НИП и ВСС и други обучения, за които е предоставена предварителна информация. Професионалното обучение на служителите на окръжния съд обаче не е активно, както по отношение на посещението на обучения извън рамките на съда,

така и по отношение на вътрешни обучения, тъй като такива почти не се организират. Законодателството е динамично и това изисква непрекъсната подготовка не само на съдиите, но и на служителите от всички звена, особено за деловодители и призовкари. Това налага необходимостта от мотивиране на служителите да поддържат и повишават непрекъснато квалификацията си, за да придобият по-добър професионален опит. Обученията са особено ценни и за това, че се споделят добрите практики и проблемите в различните съдилища с начините за тяхното преодоляване.

8. В Етичния кодекс на съдебния служител не е предвидена възможност за **формиране на етична комисия** на служителите в отделните органи на съдебната власт, но в хода на проведено от мен като лектор обучение на съдебни служители от цялата страна на тема Етика на съдебния служител се наложи мнението за възможността такава комисия да бъде създадена и служителите самостоятелно да преценяват проявите си на неетично поведение като възможност за подобряване на взаимоотношенията при евентуално възникване на конфликти и саморегулация на неетичните прояви. Би следвало в окръжния съд да бъде създадена такава комисия, която да действа по отношение на служителите на окръжния съд и на районните съдилища, без Районен съд – Плевен, който би могло да обособи отделна комисия (броят на служителите и голям) като коректив на поведението на служителите на работното място и да подпомага административния ръководител при предприемане на дисциплинарни мерки спрямо служителите.

2.ПРАВОРАЗДАВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ .

Правораздавателната дейност, която се осъществява от съдиите в Окръжен съд – гр. Плевен при съдействието на съдебните служители съобразно статистическите показатели и преките ми впечатления е много добра, осъществява се от мотивирани за качествена, обективна и професионална работа съдии и служители.

От данните в отчетния доклад за дейността на Окръжен съд – Плевен за 2014 г. е видно, че в съда са разгледани 3132 дела, от които 374 дела са били висящи от предходната година, а 2758 дела са постъпили през 2014 г. През 2013 г. са стояли за разглеждане общо 3082 дела – 430 висящи от предходни години и 2652 постъпили през текущата година; през 2012 г. са стояли на разглеждане 3084 дела – 383 висящи от предходната година, а 2701 дела са постъпили за разглеждане; през 2011 г. са стояли на разглеждане общо 3163 дела – 482 висящи от предходната година и 2681 дела постъпили през текущата за разглеждане. Налице е увеличение броя на постъпилите дела за разглеждане през 2014 г. с 50 дела в сравнение с г., като е запазена като цяло тенденцията за запазване постъплението на делата.

По отношение на гражданските дела и търговските дела първа инстанция се установява, че през 2014 година общо са стояли за разглеждане 551 дела – 168 граждански и 383 търговски дела, от които 182 висящи от предходна година и 369 постъпили през текущата година. Наблюдава се тенденция за намаляване на постъплението на граждански и търговски дела с около 40- 50 дела на година за периода от 2012- 2014 година. Свършени са общо 408 дела, от които 132 граждански дела и 276 търговски дела. В срок до три месеца са свършени 85 % граждански и 75 % търговски дела.

Постъплението на въззивните граждански дела през 2014 година е 717 дела стоящи за разглеждане, от които 91 дела висящи от предходната година и постъпили 626 дела. Налице е увеличение на делата, което е продължение на тенденцията от 2011 година насам. В тримесечен срок са свършени 527 дела, които са 6% от свършените общо 612 дела.

Броят на стоящите за разглеждане второинстанционни частни граждански дела през 2014 година е 474 дела , от които 40 дела са висящи от предходната година, а са постъпили 434 дела. Налице е съществено намаление на броя на въззивните частни граждански дела през 2014 година, като стоящите за разглеждане дела през 2013 година е 672 дела. В тримесечен срок са решени 99 % от свършените дела от този вид.

По отношение постъплението на наказателни общ характер дела първа инстанция през 2014 година се установява следното- стояли за

разглеждане общо 144 дела(при 99 от предходната година), от които 22 дела висящи от предходна година и постъпили в текущата година 122 дела.Налице е увеличение на делата чувствително през 2014 година, което се компенсира от увеличения брой и на съдиите в наказателно отделение през същата година и това не се отразява значително на персоналната натовареност на всеки от съдиите в това отделение.Увеличение на стоящите за разглеждане дела през 2014 година е налице и при частните наказателни дела първа инстанция, които са 616 дела, а през 2013 година са 463 дела.В тримесечен срок са свършени 76 % от наказателните дела първа инстанция, а при частните наказателни дела е налице 100 % свършени дела в тримесечен срок.

Стоящите за разглеждане на въззивни наказателни дела през 2014 година са общо 228 дела(при 236 дела за 2013 година), от които висящи от предходна година 32 дела и постъпили нови 196 дела.Налице е намаление на този вид дела за 2014 година.Частните въззивни наказателни дела през 2014 година са били 216 (при 196 дела за 2013 година), от които 4 дела висящи от предходната година и новопостъпили 212 дела.При този вид дела е налице също намаление на постъпленieto, макар и незначително.В тримесечен срок са свършени 93 % от общо 198 свършени наказателни въззивни дела и 100 % свършени частни наказателни въззивни дела.

От представените в отчетния доклад статистически данни се налага изводът, че е налице тенденция в намаляване броя на гражданските и търговските дела през 2014 година и увеличение броя на наказателните дела.Статистиката сочи , че съдиите от Окръжен съд – Плевен полагат значителни усилия и реализират бързина на правораздаване, като значително са подобрени показателите на разгледаните и свършени в тримесечен срок дела от всички дела, които са постъпили в окръжния съд.Намалялото постъпление има своето обяснение със социологическите и демографските показатели в цялата страна, с намаляване на населението на територията на Област – Плевен.Намалялото постъпление се отразява и на **натовареността на съдиите** от окръжния съд, като средномесечната натовареност на един съдия на база щатно разписание през 2014 година е 9,32 дела(при 10,27 през 2013 година), а средномесечно свършените дела

от един съдия на база утвърдено щатно разписание за същата година е 8, 30 дела (при 9, 25 за 2013 година).

По въпроса за **качество на правораздаване** от статистическите данни става ясно, че са обжалвани 305 граждански дела през 2014 година, а са обжалвани и протестирани 76 дела, като общият брой дела, подлежащи на инстанционен контрол са 343 дела, както резултатите са следните

1. Обжалвани 77 търговски дела – 20 потвърдени, отменени 10 броя и невърнати от касационно обжалвани 45 дела;
2. Обжалвани 35 граждански дела I инстанция – потвърдени 10 броя, отменени 7 броя, изменено 1 брой и невърнати от касационно обжалване 17 броя;
3. Обжалвани 150 граждански въззивни дела - 80 потвърдени, 9 отменени, 1 прекратено, 1 изменено и 59 невърнати от касационно обжалване;
4. Обжалвани 40 въззивни частни граждански дела – 22 потвърдени, 4 отменени, 14 невърнати от касационно обжалване;
5. Обжалвани и протестирани 64 броя наказателни общ характер дела – 19 потвърдени; 10 отменени, 8 изменени и 27 невърнати от касационно обжалване;
6. Обжалвани и протестирани 68 частни наказателни първа инстанция дела – 54 потвърдени, 1 отменено, 6 изменени и 7 невърнати от касационно обжалване;
7. Обжалвани и протестирани 11 въззивни наказателни дела - 4 потвърдени, 2 отменени и 5 невърнати от касационно обжалване;
8. Обжалвани и протестирани 2 въззивни частни наказателни дела – 1 потвърдено и 1 невърнато от касационно обжалване.

ПРОБЛЕМИ:

1. От статистическите данни е видно, че съдиите в окръжния съд са постигнали значителни положителни резултати в сročността на разглеждане и приключване на съдебното производство. От изложените данни досежно инстанционния контрол е видно, че резултатите в **качеството на правораздаване** също така са добри, като се съобразяват актуалната съдебна практика и промените в законодателството при постановяване на съдебните актове. Независимо от това е необходимо последователна и целенасочена работа за подобряване на качеството на правораздаване, като следва съдиите в съответните отделения да са добре запознати не само с актуалните законодателство и съдебна практика, но и да бъдат запознати с практиката на по- горните инстанции по казуси, които съдържат специфични процесуални и материалноправни проблеми. По тези причини следва периодично на около шест месеца да се прави обобщение от заместник- председателите (тъй като те следят всички върнати от инстанционен контрол дела) на установени специфични проблеми или установени от по- горната инстанция системни процесуални или материалноправни проблеми и да бъдат запознати съдиите от съответните отделения.;
2. В хода на работата на въззивните граждански състави често възникват **разминавания между отделните състави в тълкуването на закона** по аналогични казуси, като това създава чувство за несигурност и липса на обективност при страните в производството и едновременно с това се формира противоречива практика на въззивния съд, което създава проблеми и за районните съдии. Това изисква своевременна реакция при заместник- председателите и ръководители на гражданско и наказателно отделения при наличие на такъв проблем установен по постъпили по реда на въззивното обжалване дела или при уведомяване от страна или съдия, да се прави анализ на проблема и своевременно да се извърши обсъждане на тематична среща с районните съдии и съдиите от окръжен съд на съответното отделение(а при наказателните съдии може и съвместно обсъждане и с прокуратурата), за да бъдат адекватно решени възникналите въпроси. По същия начин следва да се предприемат

действия и при възникнали спорни въпроси в търговско отделение, като тези въпроси следва да се обсъждат от съдиите, разглеждащи търговски дела.

3. Напоследък в работата на наказателно отделение възниква проблем с отводи от някои от съдиите, за които се формира мнение при повечето съдии от това отделение, че са налице неоснователни отводи. Проблемът допълнително се усложнява от обстоятелството, че делата, по които е постановен отвод са обемни, с голяма фактическа и немалка правна сложност, изискват повече време за запознаване и по този начин се създава усещането, че постановилият отвод не желае да разглежда делото по тези причини. Въпросът с отводите в Плевенския съдебен район е важен, той особено сериозно стои в Районен съд – Плевен, за което съм изложила становището си по проблемите на този районен съд. Приемам този проблем като много важен и изискващ спешно да бъде ограничен, тъй като неоснователният отвод по своята същност е отказ от правосъдие. Считаю, че следва незабавно да се изследват случаите на отводи в наказателно отделение за настоящата, а и предходната години, да се анализират основанията за отвод и при липса на достатъчно изложени обстоятелства като основание за отвод, да бъдат информирани съдиите от отделението и въпросът да бъде обсъден също на тематична колегиална среща. При установяване на системност на неоснователен отвод на конкретен съдия да бъде информиран и ВСС и съответно смятам, че следва да бъде обърнато внимание на този съдия, като дори може да се предприемат действия за смяна на отделението, в което работи. Смятам, че е крайно време да се въведе институционален контрол по отношение на отводите (такъв има при производството по несъстоятелност след откриване на това производство), като този контрол ще има възпиращо действие по отношение на такива неоснователни отводи. От друга страна следва при отвод (това е въведено в окръжния съд) да се приспада от бройката на разпределените дела с програмата за случайно разпределение на съдията, постановил отвод, тъй като при липса на корекция на статистиката на програмата, съдията, на който е разпределено делото след отвод ще се окаже двойно санкциониран – освен че му е разпределено сложно и трудоемко дело, следващото

дело също може да му бъде разпределено именно поради изравняване на показателите между двамата съдии – този който е постановил отвод(но му се води разпределено дело) и този на който е разпределено делото след отвода.

4. Във връзка с проблема за натовареността на съдиите от окръжния съд следва да продължава усъвършенстването на САС „Съдебно деловодство“ по отношение на отразяването като статистически данни и на съдебните актове, които се постановяват от съдиите извън актовете, с които се приключват делата. При всички видове дела се постановяват определения за подготовка на делото за съдебно заседание, като съдията се произнася по допускане на доказателства, във връзка с направените доказателствени искания, по всички други искания на страните по движението на делото и при гражданските и търговските дела се изготвят подробни проекто-доклади. Освен това в производствата по несъстоятелност всеки ден съдиите се произнасят по различни въпроси във връзка с управление на предприятието на несъстоятелния длъжник, които изискват запознаване с доказателства и произнасяне. Тези съдебни актове не намират отражение в статистиката за извършена работа от съдиите, а това би допълнило картината на действителната натовареност на всеки един от съдиите.
5. В окръжния съд има оформени постоянни въззивни състави, като са определени и дните от седмицата, в които тези състави заседават. Показателите на срочност на разглеждане и приключване на делата показват ефективност на този начин на организация на работата, но по друг начин е **организирана работата на съдебните секретари**. Същите заседават по график, определен всеки месец, като секретарят не работи съвместно постоянно с определен съдебен състав. Този принцип на екипност е изграден изцяло (съдия, секретар, деловодител) в районните съдилища и беше невъзможно прилагането му в окръжния съд преди, когато секретарите не бяха достатъчно на брой. Понастоящем би могло да се изградят такива екипи (съдебен състав, деловодител, секретар), като за да се прилага принципа на взаимозаменяемост, всяка година да се извършва преразпределение и промяна на секретарите за съответните

състави. Това може да бъде извършено за въззивните състави и съответно на тази база като се съблюдава равномерната натовареност да се разпределят и съдиите, които разглеждат първоинстанционни дела (граждански и наказателни I инстанция и търговски дела). Целта на оформянето на тези екипи е постигане на по-добра координация в работата между съдиите и служителите (секретари и деловодители) и относителната специализация ще даде възможност на секретарите по-добре да овладеят спецификата на законодателството и терминологията за съответния вид дела.

6. Налице е **неравномерно натоварване на двамата заместник-председатели** на гражданско, търговско, фирмено и наказателни отделения. На практика заместник председателят, който отговаря за работата в гражданското, търговското и фирменото отделение, е натоварен с организацията на работа в три отделения, като обемът на работа в гражданско и търговско отделение са значителни. Отделно от това заместник-председателят в гражданско и търговско отделение има много обемна работа и по администриране на постъпилите дела и преписки на Служба „Регистратура“, което допълнително отнема значителна част от времето на този заместник-председател. Освен това следва да се има пред вид, че заместник-председателят е на същите проценти натовареност както всички останали съдии, които разглеждат граждански въззивни дела и търговски дела. За да се преодолее този проблем би могло съдия от търговско отделение на съда да поеме част от функциите за организация на работата в търговско и фирмено отделение, ведно с докладите в тази отделения, като работата му се извършва под ръководството на заместник – председателя, който да продължи да разпределя делата във всички отделения и да администрира делата в гражданско отделение и постъпилите в регистратура, но да бъде разтоварен от преките ангажименти по организацията на работа и контрол върху служителите в търговско и фирмено отделение.
7. В практиката на ръководството на съда е прието **плановите проверки** в районните съдилища с изключение на Районен съд – гр. Плевен да бъдат извършвани от ръководството на окръжния съд – председателя и двамата заместник председатели. Това има своята

логика в желанието съдиите от окръжен съд да не бъдат отклонявани от пряката си работа по делата. Независимо от това ръководството на съда осъществява цялостен контрол върху работата на съдилищата от Плевенския съдебен район, поради което контролът върху движението на делата и качеството на работа на районните съдилища би следвало да бъде предоставен на съдии от окръжния съд, за да може ръководството на окръжния съд обективно и безпристрастно да вземе становище тогава, когато е необходимо да бъдат предприети административни мерки за преодоляване на констатираните проблеми.

8. Въз основа на извършените проверки върху работата на районните съдилища се изготвят доклади, като се установяват и постиженията и проблемите, които са възникнали. Това изиска и т. нар. „**обратна връзка**“, т.е. след констатиране на проблемите да бъде изискано от ръководителите на съответните съдилища да предоставят в определен срок информация как са решили възникналите проблеми и съответно какви мерки са взети, за да не бъдат допускани отново.

3. СГРАДЕН ФОНД ,ТЕХНИЧЕСКО ОБОРУДВАНЕ.ПРОБЛЕМИ.

Окръжен съд – Плевен осъществява дейността си в сграда предназначена за функциите на Съдебна палата, представляваща масивна пететажна сграда, построена през 1972 година и е собственост на Министерство на правосъдието. В сградата освен окръжният съд се помещават и Окръжна прокуратура – Плевен, Районен съд – Плевен, Районна прокуратура – Плевен и Областно звено Охрана – гр. Плевен.

Условията за работа на магистратите и съдебните служители са много добри и всички работят в нормална обстановка, което е в резултат на усилията на няколко ръководства на съда. По-голяма част от съдиите са настанени в самостоятелни кабинети, а съдебните деловодители работят по двама в стая. Проблем в деловодствата, а и при секретарите е липсата на

предвидена възможност като помещение страни и адвокати да се запознават с делата и с протоколите от съдебни заседания , като това понастоящем се извършва в деловодствата и създава трудности при обслужване на гражданите.

В Плевенския окръжен съд по данни от отчетния доклад за 2014 г. има три сървъра и 75 работни станции, от които 27 за магистрати, 9 за съдебни секретари, 33 за съдебни деловодители и съдебни служители от общата администрация и 6 работни станции в 4 съдебни зали. В съда е изградена и завършена локална компютърна мрежа със 104 работни точки, която обхваща съдийските кабинети, канцелариите и съдебните зали.

В окръжния съд се ползва правно – информационната система АПИС и ИНТЕРНЕТ. От 2008 година се използва САС „Съдебно деловодство“, която значително улеснява деловодната работа и работата на съдиите, предоставя бързо информация по делата, осигурява достъп до документи по делото и когато същото се намира пред по- горна инстанция, дава възможност своевременно да се направи справка за висящността на преюдициални дела във връзка със спрени дела, може да бъде упражнен контрол и върху движението и приключването на делата в законовите срокове. Съдът работи с данни от автоматизираните информационни фондове от Национална база данни Население за извършване на справки по дела своевременно.

ПРОБЛЕМИ:

1. В съдебните зали липсва аудиозаписваща техника, такава е монтирана в една от залите, които са общо четири, но не се използва или се използва рядко. Наложително е монтирането на такава техника, тъй като това би улеснило страните, адвокатите , съдиите и съдебните секретари в хода на съдебното заседание и се гарантира точно и вярно възпроизвеждане на всички процесуални действия, които са извършени в хода на съдебното производство.
2. Една от съдебните зали не е ремонтирана, като доскоро се ползваше от Военен съд – Плевен. След закриването на съда залата се ползва

изцяло от окръжния съд, но се налага да се извърши ремонта и подмяна на обзавеждането в залата, монтиране на микрофон , климатик и съответната компютърна техника за провеждане и запис на съдебното заседание.

3. В съдебните зали е налице проблем с монтираните принтери, което налага секретарите да разпечатват протоколи и други документи в канцелариите.Необходима е смяна на принтерите и подмяната им с нова, мултифункционална техника.
4. Асансьорите, които обслужват сградата ,са два и са на 44 години и съществува вероятност да бъдат спрени от експлоатация, ако няма необходимите резервни части.Асансьорите обслужват магистрати, служители и граждани, които влизат в сградата и това налага необходимостта от подмяната на асансьори, които да отговарят на изискванията за безопасност и същевременно да осигуряват достъп до сградата на всички етажи.
5. За да бъде осигурена възможността страните да се запознават спокойно с делата, да бъде обособено чрез допълнително изграждане на такова помещение , което да се посещава от страните и същите да бъдат обслужвани от дежурен деловодител по месечен график.
6. Конвоираните лица се извеждат от първия до четвъртия етаж, където се намира Окръжен съд – Плевен, като на етажа лицата преминават ведно с конвоя по коридора, където са кабинетите на съдиите и това създава трудности за съдиите, когато се налага конвоираните лица да изчакват в охраняваната зона с кабинетите на съдиите;
7. В повечето кабинети на съдиите от окръжния съд е извършен основен ремонт, като е подменено и офис оборудването, но в малка част от тези кабинети все още не е подменено това офис оборудване, което е значително остаряло и е необходимо извършването на такава подмяна;

III. РАЙОННИ СЪДИЛИЩА - АНАЛИЗ и ОЦЕНКА на състоянието на дейността .ПРОБЛЕМИ.

РАЙОНЕН СЪД – гр. Плевен.

Това е най-големият и най-натовареният районен съд в Плевенския съдебен район. Щатната численост на РС-Плевен е 86 души, от които 25 съдии, 3 съдии по вписванията, 3 държавни съдебни изпълнители и 61 съдебни служители. Работата в съда е организирана в две отделения – наказателно и гражданско, съдебно – изпълнителна служба и съдии по вписванията, които се намират извън сградата на Съдебната палата в сградата на Търговския регистър. Организацията на работата в отделенията се ръководи от председателя в гражданско отделение и от заместник-председателя, който по щат е един, и ръководи работата наказателно отделение и в Съдебно-изпълнителна служба.

Натовареността по щат към всичко разгледаните дела на един съдия по щат на база 12 месеца за 2014 г. е била 34, 93 спрямо решените дела, която е 32, 00. Действителната натовареност за отработените човекомесеци на база всичко разгледаните дела е 38, 81, а към решени дела е 35, 56.

Натовареността на гражданските съдии в Районен съд- гр. Плевен през 2014 г. е била 39, 45 спрямо общо разгледаните и 35, 90 спрямо общо решените дела. Натовареността на наказателните съдии в районния съд през 2014 г. е била 29, 18 спрямо общо разгледаните и 27, 03 спрямо общо решените. Установено е, че натовареността в Районен съд – гр. Плевен от 41 дела през 2011 г. е намаляла през 2014 г. на 32 дела. Независимо от това статистиката отчита най-голяма натовареност на съдиите от Районен съд – гр. Плевен по отношение на действителната натовареност и по натовареността по щат.

От статистическите данни за 2014 г. се установява, че през 2014 г. Районен съд – гр. Плевен общо са разгледани 6628 граждански и 3852 наказателни дела, като са свършени общо 6032 граждански дела и 3568 наказателни дела. В тримесечен срок са приключили 94 % от разгледаните граждански дела и 93 % от разгледаните наказателни дела.

Правораздавателната дейност се осъществява в разумни срокове, като са единични случаите на разглеждане на делата в повече от 6 месеца.

Съдът се помещава в Съдебна палата – гр.Плевен, като съдийските кабинети, съдебните зали, канцеларии и сервизни помещения са крайно недостатъчни за нормално провеждане на работния процес. В съдийските кабинети работят по двама съдии, а в канцелариите работят по 4- 5 служители, което оказва влияние върху атмосферата на работа с оглед различните функции, които осъществяват съдиите, съответно служителите в различен период от време. Съдът разполага с шест съдебни зали, които се използват рационално, като залите се предоставят в зависимост от натовареността им и за извънредни заседания на наказателните състави. Ежемесечно изготвеният график се съобразява с броя на залите, като времето се разпределя така, че това да не се отразява върху бързината и качеството на правораздаване от районните съдии.

Всички работни места в районния съд са оборудвани с компютърна техника и са свързани в локална компютърна мрежа с 3 броя сървъра и компютър, изпълняващ сървърни функции. Районният съд използва САС“Съдебно деловодство“, като участва в електронния трансфер на дела и документи между съдилищата.

В съдебно- изпълнителната служба се работи с деловодна програма „JES“, като се извършва своевременно поддръжка и актуализация на програмата. Въведената комуникационна програма модул АИС“ Бюра съдимост“ позволява обмена на информация между бюрата за съдимост на районните съдилища и Централно бюро съдимост да става бързо и свидетелствата за съдимост да се изготвят в срок. В Районен съд- Плевен е въведена Система за финансово управление и контрол (СФУК).

Делата се разпределят чрез програмата за случайно разпределение на делата Law Choice. На всички работни места е осигурен достъп до правно-информационния продукт АПИС. Съдът разполага с интернет страница, която се актуализира ежедневно.

ПРОБЛЕМИ:

1. В районния съд често постъпват т. нар. „сериен дела“, които имат идентичен предмет на спора, обикновено от и срещу дружества с монополна дейност, като при постановяване на съдебните актове възникват **различни крайни решения** в първоинстанционните производства. Това създава чувство за несигурност у страните и усещане за липса на прозрачност и обективност в работата на отделните съдебни състави. По тези причини наложително е обсъждането на такива казуси и формирането на принципно становище по спорните казуси и въпроси в казусите, за да се постигне ефекта на предсказуемост и справедливост при решаването на идентични казуси. Районните съдии провеждат консултации със съдии от окръжния съд, но е наложително тези въпроси да се обсъждат по-често и на събрания на отделенията от районните и окръжния съд – наказателни и граждански за принципно обсъждане на въпросите съобразно изискванията на закона и съдебната практика и за постигане на принципно решение. Това, разбира се, не следва да оказва влияние върху независимостта и обективността на отделния съдия, но тогава, когато въпросът опира до принципно разглеждане на закона, би могло да се формира определено становище по тези въпроси.
2. В Плевенския районен съд особено сериозно все още стои въпросът за **отводите**, които често се постановяват почти от всички съдии. Като член на комисия за планова проверка на районния съд въз основа на заповед на Председателя на Окръжен съд – Плевен и като докладчик по преписки на Етичната комисия в окръжния съд неколkokратно съм извършвала анализ на основанията за отвод и причините, които дават основание на съдията да се отведе от разглеждане на определено дело. Съществуват две основни групи основания за отводи: първата група – като основание се сочи разпоредбата на чл.22, ал.1, т.6 от ГПК или разпоредбата на чл.29, ал.2 от НПК, като в повечето случаи причината е познание с адвокат, страна или близък на страната; втората група - би могло да се определят като „сериен отводи“ и това са по дела, по които участвуват определени страни, които в различни дела са изразявали

негативно отношение към работата и обективността на съдиите в районния съд или това са т. нар. конфликтни страни. Във втората група не винаги се посочват подробно мотивите за наличието на законовите предпоставки за отвод и не винаги би могло да се установи основателна причина за отвод. Освен това установен недостатък при постановяване на определенията за отвод е липсата на подробно посочване на обстоятелствата, които обосновават съответното законово основание за отвод. По тези причини пред Етичната комисия е постъпвал сигнал от съдия в Районен съд – гр. Плевен за неоснователни отводи по наказателно дело от неговите колеги, като при изслушването се установи, че тези колеги имат основателна причина за отвод от разглеждане на делото, но това от мотивите на определението не може да бъде установено. Би следвало да се предприемат организационни мерки от ръководствата, както на окръжния, така и на районния съд, както и да бъдат обсъдени възможностите и за законодателни мерки.

3. Липсата на достатъчно помещения за кабинети на съдиите и за канцеларии е сериозен битов проблем, тъй като чрез решаването му би могло да се постигне по-добра работна атмосфера и да се осигури по-добра възможност за качествено правораздаване и за по-добро обслужване на гражданите.

РАЙОНЕН СЪД – гр. Левски

Щатната численост на РС-Левски е 22 души, от които 4 съдии, 1 съдия по вписванията, 1 държавен съдебен изпълнител и 16 съдебни служители, като са заети 15 щатни бройки. Организацията на работата в съда се ръководи от административния ръководител на съда.

Натовареността по щат към всичко разгледаните дела на един съдия по щат на база 12 месеца за 2014 г. е била 23, 35 спрямо решените дела, която е 21, 81. Действителната натовареност за отработените човекомесеци на база всичко разгледаните дела е 23, 35, а към решени дела е 21, 81.

Натовареността на гражданските съдии в Районен съд- гр.Левски през 2014 г. е била 30, 04 спрямо общо разгледаните и 27, 75 спрямо общо решените дела.Натовареността на наказателните съдии в районния съд през 2014 г. е била 16, 67 спрямо общо разгледаните и 15,88 спрямо общо решените.Установено е , че действителната натовареност в Районен съд – гр.Левски е най- ниска в съдебния район през 2014 г. с повече от 15 дела спрямо най- натоварения Районен съд – Плевен, но най- добри са резултатите на Районен съд – Левски по отношение на срочност на приключване на делата и качество на правораздаването.

От статистическите данни за 2014 г. се установява, че през 2014 г. Районен съд – гр. Левски общо са разгледани 721 граждански и 400 наказателни дела, като са свършени общо 645 граждански дела и 359 наказателни дела.В тримесечен срок са приключили 97 % от разгледаните граждански дела и 94 % от разгледаните наказателни дела.Правораздавателната дейност се осъществява в разумни срокове, като са единични случаите на разглеждане на делата в повече от 6 месеца.

Съдът се помещава в част от сграда публична държавна собственост, предоставена за стопанисване и управление.Съдът разполага с две съдебни зали, канцелария за съдебни секретари, едно деловодство, регистратура, съдебно – изпълнителна служба, кабинет за системен администратор и кабинет за архивар, който работи и като служител в бюрото за съдимост, помещение за сървър и сервизно помещение.Всички съдии, съдия – изпълнител, съдия по вписванията са в самостоятелни кабинети на втория етаж, като във всички кабинети и зали са създадени много добри условия за оптимално изпълнение на професионалните задължения.На територията на РС- Левски се намира и помещение на Служба по вписванията, в която работят двама служители на Агенцията по вписванията.

Всички работни места в районния съд са оборудвани с компютърна техника и имат пряк достъп до Интернет.Пред една от залите има електронно информационно табло за разглежданите през деня дела.Установено е, че част от наличната техника е от 2004 – 2005 г. и е необходима подмяна на същата поетапно поради бързата амортизация.

В съда се използва САС „Съдебно деловодство“, в Бюрогo за съдимост и при главния счетоводител се ползват програмните продукти

АИС“Бюра съдимост“ и RZWIN и HONWIN.Председателят на съда разпределя делата чрез програмата за случайно разпределение на делата Law Choice.На всички работни места е осигурен достъп до правно-информационния продукт „Лакорда“.Съдът разполага с интернет страница, която се актуализира ежедневно.

ПРОБЛЕМИ :

1. От отчетния доклад на Окръжен съд – гр.Плевен става ясно, че по отношение на качеството на правораздаване при наказателните дела по показателя относителен дял на потвърдените актове е установено влошаване на този показател за Районен съд – гр.Левски с 21 %, поради което следва да се обсъдят причините за възникването на проблема и да бъдат предприети мерки за неговото решаване от съдиите в районния съд и от ръководителя на Наказателно отделение от Плевенския окръжен съд.По аналогичен начин следва да се предприемат действия и за гражданските дела, при които показателят на оставените в сила решения е снижен, като следва да бъдат установени причините и да бъдат предприети мерки да бъде преодоляна тенденцията на понижаването на този показател;
2. Подмяна на компютърните конфигурации в съда с оглед бързата им амортизация от 2004 . 2005 г. насам.

РАЙОНЕН СЪД –гр. Червен бряг

В Районен съд – гр. Червен бряг по щат работят общо 21 съдии и служители, от които 4 съдии, 1 държавен съдия – изпълнител и 1 съдия по вписванията и 15 служители.

Средномесечната натовареност по щат към всичко разгледани дела за г. на един съдия на база 12 месеца е 33. 25, а към решените дела 29. 81.

Действителната натовареност на база всичко за разглеждане на дела е 33. 25, а към решени дела е 21. 81.

Натовареността на гражданските съдии за 2014 г. спрямо общо разгледаните дела е 40. 46, а спрямо решените дела е 37. 33. За наказателните съдии натовареността спрямо общо разгледаните дела е 26. 04, а спрямо решените дела е 22. 29.

От статистическите данни на отчетния доклад се установява, че в тримесечен срок са свършени 89 % от решените граждански дела и 82 % от решените наказателни дела. Общо разгледани граждански дела в районния съд са 971 и са решени 896 дела през същата година. В районния съд са разгледани общо 625 наказателни дела, от които са решени 535 дела.

За 2014 година се установява увеличение на постъпилите граждански дела в районния съд и намаление постъплението по наказателни дела. Статистиката сочи, че е подобрен показателят решени наказателни дела в тримесечен срок със 7 %.

По отношение на качеството на правораздаване се установява, че 55 % от обжалваните съдебни актове по наказателни дела са потвърдени, като е запазена тенденцията от предходната година. При гражданските дела 45 % от обжалваните съдебни актове са потвърдени, като е налице отстъпление от този показател спрямо предходната година с 4 %.

Съдиите и служителите работят в сграда общинска собственост и собственост на Министерството на правосъдието. Сградата е в недобро състояние и не отговаря на изискванията за ефективна правораздавателна дейност. В новия план на града в централната част на града е отреден поземлен имот за нуждите на съда, но това изисква финансови средства, които понастоящем е трудно да бъдат предоставени. Двама от съдиите ползват един кабинет, а председателят и другият съдия са в самостоятелни кабинети. За същите и канцеларните, както и за цялата сграда е необходимо да бъде извършен ремонт.

В съда е изградена компютърна мрежа с компютърни конфигурации на всяко работно място, съдиите и служителите ползват информационна система Сиела и Интернет. В съда се ползва деловодната програма САС

Съдебно деловодство. За разпределение на делата са използва програмата за случайно разпределение на делата Law Choice.

ПРОБЛЕМИ:

1. От извършените планови проверки от съдии от Плевенския окръжен съд по заповед на Председателя на съда става ясно, че са констатирани сериозни забавяния в изпълнението на 15 присъди, постановени по наказателни общ характер дела. Посочено е в доклада на комисията и в отчетния доклад, че забавянето варира от два- три дни до почти три месеца. Би следвало да се установи дали е налице само забавяне изпълнението на присъдите от страна на наказателното деловодство или е налице и по- късно изготвяне на мотивите по присъдите, което също би могло да обясни по- късното изпълнение на присъдите и съответно да се установи при забавяне от страна на съдиите и служителите какви са причините и да се предприемат административни мерки за недопускане на такива съществени проблеми – освен че е налице неизпълнение на важни задължения от страна на съдии и служители, следва да се има пред вид, че обществото е много чувствително към зачестили напоследък случаи, когато несвоевременното изпълнение на постановен и влязъл в сила съдебен акт води да възможността за осъденото лице да извърши и друго престъпление и създаване на усещане сред гражданите за безнаказаност на определени лица;
2. От статистическите данни става ясно, че правораздавателната дейност на районния съд е добра, като се запазват показателите от предходната година и е налице подобрение на показателя за решение дела в тримесечен срок по отношение на наказателните дела. Налице е **намаляване на процента** на потвърдените граждански дела при обжалваните съдебни актове, като не следва да се допуска този проблем да се превърне в трайна тенденция през следващите отчетни години. Следва да се анализират причините за влошаването на качеството на съдебните актове, да се извърши обсъждане със съдиите от районния съд и заместник – председателя на Гражданско отделение в окръжния съд и да се конкретизират пропуските в

първоинстанционното производство, които са основание за отмяна на съдебните актове;

3. Сградата на съда се нуждае от ремонт, като следва да бъдат ремонтирани всички помещения, в които работят съдии и служители; единствено двете съдебни зали в добро състояние и могат да бъдат провеждани редовно съдебни заседания.

РАЙОНЕН СЪД – гр. Никопол.

В Районен съд – гр. Никопол по щат работят общо 18 съдии и служители, от които 3 съдии, 1 държавен съдия – изпълнител и 1 съдия по вписванията и 13 служители.

Средномесечната натовареност по щат към всичко разгледани дела за г. на един съдия на база 12 месеца е 28.92, а към решените дела 25. 25. Действителната натовареност на база всичко за разглеждане на дела е 28. 92, а към решени дела е 25. 25.

Натовареността на гражданските съдии за 2014 г. спрямо общо разгледаните дела е 27. 67, а спрямо решените дела е 24. 46. За наказателните съдии натовареността спрямо общо разгледаните дела е 31. 42, а спрямо решените дела е 26. 83.

От статистическите данни на отчетния доклад се установява, че в тримесечен срок са свършени 87 % от решените граждански дела и 84 % от решените наказателни дела. Общо разгледани граждански дела в районния съд са 664 и са решени 587 дела през същата година. В районния съд са разгледани общо 377 наказателни дела, от които са решени 322 дела.

По отношение на качеството на правораздаване се установява, че 33 % от обжалваните съдебни актове по наказателни дела са потвърдени, като показателят е подобрен с 6 % от предходната година. При гражданските дела 46 % от обжалваните съдебни актове са потвърдени, като е налице подобрене на този показател спрямо предходната година с 13 %.

Районният съд се намира в самостоятелна сграда публична държавна собственост, в която освен съда, се намира РП- Никопол, СИС, съдиите по вписванията и пробационна служба.Сградата е преустроена и е извършен основен ремонт, като отговаря на изискванията за съвременна сграда на районен съд с всички необходими помещения – освен кабинети, съдебни зали и канцеларии, в сградата има помещения за задържаните лица, стая за адвокатите и зала за провеждане на публични търгове.Съдиите работят в самостоятелни кабинети и са налице оптимални условия за работа в съдебни заседания и в останалото работно време.

В съда е изградена компютърна мрежа с компютърни конфигурации на всяко работно място, съдиите и служителите ползват информационна система „Апис“ и Интернет.В съда се ползва деловодната програма САС Съдебно деловодство.За разпределение на делата от председателя са използва програмата за случайно разпределение на делата Law Choice.

ПРОБЛЕМИ :

1. Въз основа на данните от статистиката и отчетния доклад и извършените проверки може да се направи извода, че работата на Районен съд – гр.Никопол е много добра, като независимо от подобрените показатели по решени дела в тримесечен срок и при качеството на съдебните актове, съдиите би следвало да полагат постоянни усилия да запазят постигнатото ниво на качеството на работа и едновременно с това да положат още усилия за подобряване качеството на работа чрез анализ на пропуските в съдебните актове, които са довели до отмяната им и съответно консултации със съдиите от окръжния съд при спорни за тях казуси.
2. Независимо, че не са констатирани просрочия при движението и приключването на делата, следва председателят да продължи ежемесечно контрола върху спазването на тези показатели , както и да се осъществява прецизен контрол върху попълването и оформянето на деловодните книги на съда.

3. При организацията на работа в съда е възникнал проблем с графика на съдебните заседания, тъй като една от съдебните зали доскоро не е била ползвана и в съдебните зали не е била монтирана звукозаписваща техника. Понастоящем тези проблеми са разрешени, ползват се и двете съдебни зали, което позволява насрочването на делата от съдиите в по-кратки срокове и е въведена звукозаписваща техника за по-точно и обективно възпроизвеждане на процесуалните действия на страните и съда в съдебните заседания.

РАЙОНЕН СЪД – гр.Кнежа

В Районен съд – гр. Кнежа по щат работят общо 17 съдии и служители, от които 3 съдии, 1 държавен съдия – изпълнител и 1 съдия по вписванията и 12 служители.

Средномесечната натовареност по щат към всичко разгледани дела за г. на един съдия на база 12 месеца е 29.72, а към решените дела 24.00. Действителната натовареност на база всичко за разглеждане на дела е 29.72, а към решени дела е 24.00.

Натовареността на гражданските съдии за 2014 г. спрямо общо разгледаните дела е 19.75 а спрямо решените дела е 15.02. За наказателните съдии натовареността спрямо общо разгледаните дела е 9.97, а спрямо решените дела е 8.97.

От статистическите данни на отчетния доклад се установява, че в тримесечен срок са свършени 91 % от решените граждански дела и 84 % от решените наказателни дела. Общо разгледани граждански дела в районния съд са 711 и са решени 541 дела през същата година. В районния съд са разгледани общо 359 наказателни дела, от които са решени 323 дела.

По отношение на качеството на правораздаване се установява, че 13 % от обжалваните съдебни актове по наказателни дела са потвърдени. При гражданските дела 39 % от обжалваните съдебни актове са потвърдени,

като е налице подобрене на този показател спрямо предходната година с 26 %.

Районният съд се намира в административна сграда в центъра на града на първия етаж, собственост на Министерството на правосъдието, заедно с Районна прокуратура – гр.Кнежа е Служба по вписванията в Агенцията по вписванията.В районния съд е изграден Център за обслужване на граждани и адвокати, в който са разположени граждански и наказателни деловодства, Бюро Съдимост, деловодство СИС, призовкар.Има монтиран ПОС терминал за заплащане на държавни такси.

В съда има изградени две съдебни зали, в които заседават тримата съдии по график съобразно натовареността на залите.Съдиите се намират в самостоятелни кабинети.Понастоящем е налице изработен идеен проект за изграждане на съдебна палата въз основа на безвъзмездно учредено право на строеж.

В съда е изградена компютърна мрежа с компютърни фигурации на всяко работно място, съдиите и служителите ползват информационна система Апис и Интернет.В съда се ползва деловодната програма САС Съдебно деловодство.За разпределение на делата от председателя са използва програмата за случайно разпределение на делата Law Choice.

ПРОБЛЕМИ :

1. От статистическите данни се установява, че основен проблем в работата на съдиите в Районен съд – Кнежа е качеството на правораздаване.В отчетния доклад е посочено, че показателят качество на правораздаване по наказателни дела при инстанционния контрол е подобрен с 26 % от предходната година, но при анализ на конкретните цифри на въззивен контрол се установяват факти, които следва да бъдат внимателно анализирани.Видно от статистическите данни през 2014 година пред окръжния съд са обжалвани 8 дела, от които 1 присъда е потвърдена, а останалите 7 са отменени изцяло, като делото е върнато за ново разглеждане.Конкретните данни посочват, че в преобладаващата си

част на обжалваните съдебни актове по наказателни дела при инстанционния контрол са установени съществени процесуални нарушения, които са дали основание на въззивната инстанция да върне делото за разглеждане от нов съдебен състав. Това като последица означава забавено правосъдие и отлагане във времето с оглед спецификата на наказателния процес на окончателното приключване на съответното наказателно производство. Би следвало да се направи подробен анализ на върнатите дела с конкретно установените нарушения, да се запознаят всички съдии с тези констатации, за да не се превърнат допуснатите нарушения в системни в работата на съдиите. Следва да се организира по най-оптимален от процесуална гледна точка производството на вече върнатите дела, за да се постигне максимална бързина и ефективност при правораздаването и приключването на наказателното производство в законовите и разумни срокове.

2. В хода на проверка по преписка на Етичната комисия на Окръжен съд – Плевен бяха установени нарушения на етичните правила и норми от предходния административен ръководител, като би следвало новият административен ръководител да се запознае с тези констатации, както и с констатациите, извършени в доклад на ВСС във връзка със същия казус, за да не бъдат допускани аналогични грешки в текущата административна работа.

IV. ЦЕЛИ ЗА РАЗВИТИЕТО НА ОКРЪЖЕН СЪД – ПЛЕВЕН И МЕРКИ ЗА ТЯХНОТО ПОСТИГАНЕ.

Основните насоки в бъдещото управление на Окръжен съд – гр. Плевен следва да бъдат запазване и надграждане на постигнатите добри практики в управлението и организацията на работа, решаване по

ефективен начин на констатираните проблеми с цел осигуряване на професионална атмосфера за работа и, прозрачност и обективност на дейността на съда и гарантиране независимостта на съдии и служители при реализиране на служебните си функции и задачи.

1.Усъвършенстване на правораздавателната дейност и административното управление на съда като гаранция за постигане на качествено правосъдие и независимост на съдии и служители при изпълнение на професионалните им функции.

- Законосъобразно прилагане на принципа за случайно разпределение на делата - да се разпределят от заместник- председателите и при отсъствието на ръководството на съда това да се извършва по изключение от съдия въз основа на изрична заповед на административния ръководител;
- Последователно спазване на наложената практика за административен контрол върху своевременното насрочване, разглеждане и срочност при постановяване на съдебните актове чрез изготвяне на ежемесечни справки за всеки от съдиите и при наличие на просрочване да се изготвя становище от съдията за причините и да се предприемат мерки за преодоляване на този проблем;
- Изготвяне на всеки шест месеца анализи от заместник – председателите на отменените и изменените актове (въззивни и първоинстанционни производства) за основанията за отмяна на съдебните актове и запознаване на съдиите от съответното отделение за специфични процесуални и материалноправни проблеми, възникнали при инстанционния контрол и съответно със системно допускани грешки при постановяване на съдебните актове;
- Провеждане на срещи и обсъждания с районните съдии и съдиите от окръжния съд на съответното отделение за уеднаквяване на съдебната практика, за да се преодолее възможността от създаване на противоречиви съдебни актове по аналогични казуси;

- Въвеждане на регистър на отводите и провеждане на събрание за анализ на постановените отводи и предприемане на административни мерки за преодоляване практиката на неоснователните и немотивирани отводи- включително и преместване на съдията в друго отделение;
- Провеждане на ежегодни планови проверки или проверки по сигнал в районните съдилища от съдии в окръжния съд въз основа на заповед на административния ръководител за образуването и движението на делата, изготвяне на доклади и представяне на отчети за преодоляването на установените проблеми от административните ръководители на районните съдилища;
- Създаване на система от критерии в съответствие със ЗСВ за предложение за награждаване на съдии, които са показали високи положителни резултати, отговорност, обективност и независимост в работата си;
- Подобряване организацията на работа в деловодствата на съда с цел постигане на равномерна натовареност между деловодствата и адекватна ефективност в съответствие с динамиката на работа в съответното деловодство;
- Подобряване на организацията на работа на комисиите , атестиращи служителите чрез ежегодна промяна на участващите в комисията съдии, като се постигне участие на съдии от всички отделения за максимално точна и справедлива атестационна оценка;
- Формиране на система от критерии за стимулиране на служители, които са доказали качество, добросъвестност и отговорност в работата си;
- По- широко участие на съдии в конкурсните комисии за назначаване на нови служители чрез промяна на съставите на комисиите за всеки от конкурсите с цел постигане на максимална обективност;
- Продължаване на практиката за постигане на взаимозаменяемост на служителите и взаимопомощ при натоварени ситуации;

- Постигане на екипност чрез определяне ежегодно работата на съдебните секретари с конкретен въззивен състав и разпределение на работата на първоинстанционните производства за постигане на равномерна натовареност на съдебните секретари;
- Стимулиране на участието на служителите в обучения, които да усъвършенстват и повишават качеството на професионална подготовка и етично поведение;
- Провеждане на вътрешни обучения в съда на служители във връзка с настъпили промени в законодателството и на теми, касаещи функциите на съответните длъжности и подобряване на практиката в хода на работата;
- Създаване на етична комисия на служителите в окръжен съд за осъществяване на ефективно преодоляване на конфликти и стресови ситуации чрез саморегулация на отношенията;
- Предоставяне на възможност и стимулиране на мненията на съдии и служители досежно по- ефективната организация на работата на съда и предоставяне на възможност в рамките на функциите им на реализиране на направените качествени предложения;
- Провеждане на анкета сред съдиите в окръжен и районните съдилища и служителите в окръжен съд за оценка на работата на съда и за предложения за подобряване качеството на работа в отделните звена.

2. Гарантиране на достъпа до правосъдие.

За постигане на качествени резултати в правораздаването би следвало да бъде осигурен ефективен достъп до правосъдие, за да може гражданите, страните и адвокатите да разполагат с необходимата информация по образуването, движението, разглеждането и приключването на делата.

- Поддържане и актуализиране на интернет страницата на съда, като се актуализират всички информационни раздели съобразно постъпилите актуални данни;
- Предоставяне информация на гражданите пред конкретните деловодства, като информацията бъде изложена на табла;
- Въвеждане на правила за работа с хора с увреждания , уязвими групи и деца; обучение на служители за работа с тези граждани; предоставяне на информация по адекватен начин в канцелариите на съда на тези групи от хора;
- Въвеждане на електронни табла пред всяка от съдебните зали с информация за разглежданото дело и съответно за предстоящите за разглеждане дела в съответното съдебно заседание;

3.Повишаване на общественото доверие към съда чрез ефективна работа с медиите и гражданите.

Качествената работа на съдиите от окръжния съд би следвало да получи своята обществена оценка чрез информацията, която следва активно да бъде предоставяна на медиите по професионален, достъпен и коректен начин. Това дава възможност дейността на окръжния съд да бъде публична и прозрачна и по този начин да се даде възможност на гражданите да бъдат информирани за ефективността в нашата правораздавателна дейност.

- Възстановяване на практиката от предходния председателски мандат на провеждането на брифинги два пъти в месеца с представители на медиите и за информирането им относно разглежданите дела с обществен и медиен интерес, както и за актуалните новини в дейността на съда;
- След провеждане на брифингите да се предоставя информация на интернет страницата на съда с информацията, която е била предмет на съответния брифинг;

- Поддържане на непрекъснатата комуникация с медиите от пресаташето на съда за предоставяне своевременно на актуална информация за деня по делата с медиен интерес;
- Провеждане на пресконференции по важни въпроси, отнасящи се до дейността на съда и за запознаване с важни проблеми в работата и предприетите начини за преодоляването им;
- Продължаване на практиката на съда за провеждане на срещи с ученици за запознаване с правораздавателната система и основната дейност на съда, включително и с разиграването на процесуални казуси в съдебната зала с цел повишаване на правната култура на гражданите;
- Продължаване на практиката за провеждане на Ден на отворените врати за запознаване на гражданите с дейността на съдиите и служителите;
- Продължаване на практиката за добро взаимодействие с останалите институции на съдебната власт, адвокатурата, държавните органи, неправителствени организации;
- Провеждане на анкета сред гражданите, прокурорите, адвокатите за оценка на работата на съда, обобщаване на резултатите от анкетата и предприемане на действия за осъществяване на добрите предложения за подобряване на работата.

4. Борба с корупцията.

Корупцията е един от основните проблеми на българската съдебна система и е основна причина за същественото намаляване на доверието в съдебната власт. Науката е изследвала и формулирала няколко основни метода за преодоляване на корупционните практики, като най-ефективният метод е мотивиране на етично поведение и съзнание за недопускане на корупционни практики в работата на съдебната система и

за отхвърляне на възможността за формиране на корупционно поведение и проява на системна нетърпимост към корупционни прояви сред съдии и служители.

- Спазване на етичните правила и норми , въведени от професионалните етични кодекси за съдии и служители и активно участие на етичните комисии на съдии и служители при възможността за самосезиране при наличие на информация за нарушаване на етичните правила и предприемане на адекватни мерки в изпълнение на етичния кодекс;
- Периодично обсъждане на възникнали служебни ситуации, предпоставящи корупционна практика и предприемане на мерки за недопускане на такива възможности повторно;
- Предоставяне на възможност чрез използване на интернет страницата на съда за подаване на сигнали от граждани за корупция и конфликт на интереси за съдии и служители;
- Въвеждане на правила за работа в окръжния съд по постъпили сигнали за корупция;
- Незабавна проверка и разглеждане на постъпили жалби от ad hoc избрана тричленна комисия от съдии на постъпилите сигнали и жалби за корупция;
- Осъществяване от страна на ръководството на съда на морална подкрепа на съдиите и служителите за отстояване на принципите на обективност, законност, безпристрастност и независимост в работата.

5.Подобряване на сградния фонд и технологично модернизиране на съдебните зали.

Сградният фонд на Окръжен съд – гр.Плевен е в добро състояние като цяло, като при предходните и настоящото ръководство на съда продължава дейността на подобряване състоянието на съдебните зали,кабинетите на съдиите и канцелариите на съда.Това е необходимо за предоставяне на нормални условия на труд на съдиите и служителите в

съда за осъществяване на адекватна работна обстановка с цел ефективно и професионално изпълнение на служебните задължения. Независимо от това е налице необходимост от продължаване тенденцията на подобряване на работната среда, като следва да се извършат основни дейности, както следва:

- Въвеждане в съдебните зали на аудиозаписваща техника за подобряване качеството на работа на съдебните състави и съдебните секретари и за точното и коректно възпроизвеждане на всички извършени от съда и страните процесуални действия в съдебно заседание;
- Ремонт на зала №10 на окръжен съд чрез оборудване с мебели , микрофон, нова компютърна техника за провеждане на съдебно заседание;
- Подмяна на принтерите в съдебните зали с нова мултифункционална техника с оглед необходимостта при част от съдебните производства в съдебно заседание да бъдат предоставени протоколи и съдебни актове на страните (мерки за неотклонение, събрания на кредиторите в производството по несъстоятелност и др.);
- Подмяна на асансьорите в сградата на Съдебната палата, които са амортизирани , с нови, отговарящи на изискванията за поемане на човекопотока от магистрати, служители и граждани, който ежедневно използва тази техника;
- Изграждане на отделно помещение в сградата на съдебната палата, в което да бъде предоставена възможност на страните да се запознават спокойно с делата в присъствието на дежурен деловодител по график;
- Ремонт на някои от кабинетите на съдиите, като се извърши подмяна на офис мебели, които са стари, почти от създаването на Съдебната палата и са амортизирани.

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

В представената концепция излагам своите професионални идеи за стратегическо управление и развитие на Окръжен съд – гр.Плевен, които се основават на познанията и опита ми като съдия и заместник-председател на окръжния съд и които са резултат на дългогодишен анализ на възникналите проблеми и възможностите за тяхното решение в хода на моята работа и работата на колегите ми.Тези идеи аз ще подкрепям и защитавам и доразвивам, ако бъде избрана за административен ръководител на Окръжен съд – гр.Плевен, като вярвам, че тези идеи са и могат да бъдат мотивация за по- добра и ефективна работа на съдиите и служителите в Плевенския съдебен район. Убедена съм, че с подкрепата на екипа от професионалисти – съдии и служители заедно можем да реализираме целта да усъвършенстваме дейността на Окръжен съд – гр.Плевен за повишаване общественото доверие в съдебната система и за реализиране на европейските стандарти за независимост, ефективност и прозрачност чрез утвърждаването на върховенството на закона и защита на правата и законните интереси на гражданите.

09.09.2015 г.

Гр. Плевен

С УВАЖЕНИЕ:

(СИЛВИЯ КРЪСТЕВА)

Съдия в Окръжен съд – гр. Плевен